

Sosiaali- ja terveystk.	§ 115	23.11.2017
Kaupunginhallitus	§ 482	18.12.2017

---

VASTAUS VALTUUSTOALOITTEESEEN KOSKIEN HÄKÄMITTAREITA NEUVOLOISSA

953/33/2017

SOTEL 23.11.2017 § 115

Valmistelu ja lisätiedot: palvelupäällikkö Eliisa Roine , [eliisa.roine@porvoo.fi](mailto:eliisa.roine@porvoo.fi), puh 040 519 5871 ja osastonhoitaja Patricia Läckström, [patricia.lackstrom@porvoo.fi](mailto:patricia.lackstrom@porvoo.fi), puh 040 4899 501

Valtuutettu Millariikka Rytönen esittää valtuustoaloitteessaan, että Porvoon äitiysneuvoloiden käyttöön tulee hankkia häkämittarit.

Hän perustelee aloitteessaan häkämittareiden hankkimista sillä, että tupakointi raskauden aikana aiheuttaa monia ongelmia ja riskejä raskauden, synnytyksen ja syntyvän lapsen osalta. Lääkärit Tupakkaa Vastaan- järjestö sekä Suomen Kättilöliitto ja Terveystieteiden tutkimuskeskus ja Suomen Gynekologiyhdistys ovat allekirjoittaneet vetoomuksen siitä, että kaikkiin Suomen äitiysneuvoloihin tulisi hankkia häkämittarit, jolla voidaan helposti osoittaa säännöllinen tupakointi, altistuminen runsaalle passiivitupakoinnille ja myös tupakoinnin väheneminen. Suomalaisista raskaana olevista äideistä 15,5 % tupakoi.

Tupakkatuotteiden ja myös nuuskan nikotiini ja häkä heikentävät sikiön hapensaantia. Tupakointi raskauden aikana lisää keskenmenoja, kohdunulkopuolisia raskauksia, ennenaikaisia synnytyksiä/ keskosuutta, lapsen pienipainoisuutta ja muita raskauskomplikaatioita sekä kätkytkuolemien riskiä. Synnytyksen jälkeen lapsella voi esiintyä vieroitusoireita. Raskauden aikana tupakoivien äitien lapsilla on myöhemmin enemmän yliviikkautta, masennusta ja mielenterveyshäiriöitä sekä aikuisena lisääntynyt riski sairastua kakkostyyppin diabetekseen. Tupakointi aiheuttaa aikuisena myös ongelmia lisääntymisterveydessä, sillä tupakointi vähentää sukusoluja.

Porvoon äitiysneuvoloissa olemme tehostamassa tupakoinnin vieroitusta, sillä sen aiheuttamat riskit ja vaarat ovat tutkimustulosten myötä merkittävät ja kiistattomat. Viimeksi valtakunnallisilla Neuvola-päivillä 8.11.2017 oli laaja katsaus tupakoinnin haitoista sekä vieroitusohjauksesta uusien tutkimustulosten valossa. Kaikkien vankka yhteinen näkemys oli, että tupakoinnin vieroitusohjauksesta tulee tehostaa, jotta haitallinen tupakointi raskauden aikana vähenee.

Olemme jo selvittäneet laadukkaasti häkämittarin hankkimista, jotta saamme luotettavan ja laajan kuvan raskauden aikaisesta tupakoinnista. Laadukkaissa häkämittareissa näkyy äidin uloshengityksen

Sosiaali- ja terveystk.	§ 115	23.11.2017
Kaupunginhallitus	§ 482	18.12.2017

---

häkäpitoisuuden lisäksi myös sikiön häkähemoglobiinipitoisuus. Tämä on tärkeä tieto, sillä äidin häkäkaasun puoliintumisaika on noin 4–5 tuntia, mutta sikiöllä jopa 7–8 tuntia, ja häkää vauvalla on tuoplasti enemmän kuin äidin veressä. Se merkitsee, että kolme tupakkaa päivässä polttavan äidin sikiössä on vaarallista häkää 24/7. Tällä tiedolla on vaikutusta äidin tupakoinnin lopettamispäätökseen.

Häkämittarin lisäksi tehostamme tupakoinnin lopettamiseen liittyvää hoitoa tarjoamalla entistä laadukkaampaa tupakoinnin vieroitushoito-ohjausta ja tukikäyntejä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL), Käypähoito-ohjeen ja Tupakasta vieroituksen laatuksiteerit terveydenhuollossa -ohjelman mukaisesti. Tehostamme toimintaamme häkämittausten lisäksi jakamalla uutta tietoa tupakoinnin vaaroista, ohjausta uuden neuvontakortin ja uusien tupakasta vieroitusohjausesitteiden avulla sekä ohjaamalla tarvittaessa nikotiinikorvaushoidon käyttöä, jos tupakasta vieroitus ei muutoin onnistu. Vieroitusohjauksessa vaikuttavien työmenetelmien esim. motivoivan haastattelun käyttöä pyritään lisäämään.

Neuvolasta saa perusvieroitusohjausta, jonka toivomme entisestään vähentävän raskauden aikaista tupakointia. Lisätukea on mahdollista tarvittaessa saada terveysaseman hengityshoitajalta sekä erikoissairaanhoidosta.

Porvoon äitiysneuvoloissa otetaan v. 2018 keväällä käyttöön rutiininomainen häkämittaus kaikille raskaana oleville, jotta tupakoinnin riskit konkretisoituvat ja tieto tupakoinnin vaaroista lisääntyy. Samalla tehostamme ja parannamme tupakasta vieroitusohjauskäytänteitä.

Liite:

Aloite

Vs. sosiaali- ja terveystjohtaja:

Sosiaali- ja terveystlautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että yllä oleva annetaan vastaukseksi Millariikka Rytkösen valtuustoaloitteeseen.

Päätös:

Sosiaali- ja terveystlautakunta päätti yksimielisesti esittää kaupunginhallitukselle, että yllä oleva annetaan vastaukseksi Millariikka Rytkösen valtuustoaloitteeseen.

PORVOON KAUPUNKI

Sosiaali- ja terveystk.	§ 115	23.11.2017
Kaupunginhallitus	§ 482	18.12.2017

---

Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan sosiaali- ja terveyslautakunnan esityksen vastauksenaan Millariikka Rytkösen valtuustoaloitteeseen.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti antaa yllä olevan sosiaali- ja terveyslautakunnan esityksen vastauksenaan Millariikka Rytkösen valtuustoaloitteeseen.

---